

УЖГОРОД

ІЗ НАЙВИЩИМ РІВНЕМ ВІДКРИТОСТІ –

Ужгородська міська рада увійшла до рейтингу прозорості місцевих рад України

Такі результати дослідження Руху ЧЕСНО за підсумками 2023 року. Там йдеться про те, що в минулому році якість інформування рад про свою діяльність значно зросла, незважаючи на повномасштабну війну та безпекові обмеження.

Критеріями оцінювання, за методологією Руху ЧЕСНО, стали 11 маркерних питань, серед яких зокрема наявність анонсів про

проведення сесій та засідань комітетів, публікація порядків денних, проєктів рішень, протоколів та відеозаписів засідань. Зокрема, за показниками

щодо даних про засідання сесій та комісії оприлюднених на сайтах – Ужгородська міськрада має максимальний рівень відкритості.

ІНКЛЮЗИВНИЙ МАЙДАНЧИК, ФОТОВИСТАВКА, МАЙСТЕРНІ –

проєкти-переможці ідеятону «Створи свій Ужгород»

Ідеятон – слово для нас нове і не всім зрозуміле. Воно пішло від англійського сленгового поняття «хакатон» або «гакатон», яке використовували програмісти для означення своїх мозкових штурмів і довгих групових марафонів із пропозиціями нових ідей або вирішення проблем. Ідеятон – це також марафон ідей, їхнє обговорення й удосконалення. Саме нових цікавих ідей очікували від учасників організатори ідеятону «Створи свій Ужгород: інтегрований, інклюзивний, безпечний». І що найприємніше: ідеї переможців мають отримати фінансування до 380 000 грн і до вересня 2024 року бути втілені в життя.

Читайте на стор. 5.

85 років тому – 15 березня 1939 року – Карпатська Україна проголосила державність. Сойм ухвалив Конституцію, державну мову – українську, синьо-жовтий прапор та національний гімн "Ще не вмерла України...".

НЕДОВГИЙ ПЕРІОД ІСНУВАННЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

став однією з найяскравіших сторінок багатовікової боротьби за встановлення української державності

Недовгий період існування Карпатської України став однією з найяскравіших сторінок багатовікової боротьби за встановлення української державності.

Урочистості до річниці тих подій, а також до 150-річчя з дня народження відомого політичного, культурного, релігійного діяча, президента Карпатської України Августина Волошина відбулися у п'ятницю минулого тижня на набережній Незалежності.

Керівники області та міста, духовенство, військові, громадськість поклали квіти до пам'ятника Августину Волошину. Хвилиною мовчання вшанували всіх загиблих у боротьбі за свободу та незалежність України. Заслужений академічний Закарпатський народ-

ний хор підготував мистецько-патріотичну акцію «Моя Карпатська Україно!» Артисти виконали Гімн України, а також патріотичні та стрілецькі пісні, серед яких «Повівав вітер степовий», «Гей, ви стрільці січовії», «Зродились ми великої години», «Понад Хустом ворон кричє».

Пресконференція Героя України Володимира Жемчугова, який розповів про освітній проєкт «Як починалась війна», відбулася в понеділок в Ужгородській міській раді. У межах проєкту пан Володимир цього тижня провів зустрічі з ліцеїстами міських закладів освіти.

ЯК ПОЧИНАЛАСЯ ВІЙНА...

Ужгороді відвідав Герой України Володимир Жемчугов, учасник спротиву російській агресії

Володимир Жемчугов, який до того займався проєктом про кремлівських в'язнів, вирішив присвятити себе

взяли участь координаторка проєкту від ДП «Центр захисту інформаційного простору України» Олена Жемчугова,

Герой України. Із травня 2014 року до 29 вересня 2015 року в інформаційній координації з ЗСУ провів

Міський голова Богдан Андрійв подякував Герою за мужність, боротьбу і справжній героїзм, за великий внесок у виховання молоді – покоління справжніх патріотів. Додав, що дуже цінно, що школярі почують розповіді з перших уст, від очевидця та безпосереднього учасника опору російській агресії.

Володимир Жемчугов розповів, що передувало започаткуванню освітнього проєкту. Під час зустрічі в одній зі шкіл на Київщині школяр запитав: «Кому мені вірити?». Виявляється, у 1

роботі з молоддю, адже саме на неї завжди найбільше зазіхала російська пропаганда, яка багато

заступники міського голови Вадим Борець, Іван Завидняк, Михайло Маргіта, секретар міської ради Ігор Чорний, начальниця Управління освіти Ужгородської міської ради Наталія Баранюк, начальниця відділу закладів освіти управління освіти міської ради Олена Габор, депутат міської ради Володимир Мильо, журналісти.

30 успішних диверсійних операцій на території так званої лнр. Виконуючи відповідальне бойове завдання, він підірвався на міні й втратив руки та зір, а тоді ще й потрапив у полон, де рік провів у застінках так званої лнр у нелюдських умовах. Звільнений з полону шляхом обміну.

За особисту мужність та героїзм, незламність духу в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народу 21 січня 2017 року Володимир Жемчугову присвоєно звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка». Від 2018 року ак-

клас він пішов у Донецьку, де йому запам'яталося, як разом із вчителькою зайшли двоє озброєних росіян, які розповідали першокласникам про український фашизм, що «прагне знищити своїх громадян і хоче напасти на росіян». Під час зустрічі на Київщині він почував інше – від українського героя, від українських військових. Однак, каже Володимир Жемчугов, усе одразу стало на свої місця після запитання: «А що робили озброєні росіяни у твоєму рідному місті в Україні?».

Тоді стало очевидним, що росте покоління, яке було надто юним, коли війна увійшла в їхнє життя. Цьому поколінню потрібна правда від очевидців. Тож

років вела потужну інформаційну війну.

Протягом тижня школярі ужгородських ліцеїв ім.Т.Г.Шевченка, «Лідер», «Перспектива», №5 та №8 могли поспілкуватися із Володимиром Павловичем, подивитися документальний фільм «Як починалась війна. Хроніки. Свідки», герої якого – звичайні люди, учасники подій 2014 року, очевидці того, що відбувалось в Криму, на Луганщині, Донеччині, Харківщині; журналісти й правозахисники, підприємці та історики, люди різного фаху, але однієї долі, покаліченої війною.

У пресконференції також

Довідково: Володимир Жемчугов народився у 1970 році в Луганській області. Від травня 2014 року – організатор та активний учасник руху опору проти російської окупації на Луганщині, «український партизан»,

тивний учасник державних та волонтерських заходів в Україні та за кордоном, зокрема проводить національно-патріотичні лекції-бесіди зі студентами, школярами, курсантами, військовослужбовцями.

ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ З ТУБЕРКУЛЬОЗУ У МІСТІ ДІЄ ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА

але показник охоплення населення флюорографічними оглядами зменшився

24 березня – Всесвітній день боротьби із туберкульозом. Всесвітня організація охорони здоров'я проголосила туберкульоз глобальною небезпекою – наразі ця хвороба є однією з головних загроз для здоров'я людства серед інфекційних хвороб й не ліквідована в жодній країні.

За минулий рік в Україні туберкульоз діагностували у майже 20 тисяч осіб, зокрема у 835 дітей, інформує Центр громадського здоров'я України.

В Ужгороді, як повідомляє управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення міської ради, на обліку у міських фтизіатрів 128 дорослих активних хворих на туберкульоз, із них 84 із вперше виявленим туберкульозом, і 94 дітей, які були у контакті із хворими на туберкульоз і проходять превентивне лікування, а також 4 підлітки та 1 дитина, які захворіли у 2023 році. За минулий рік померло від туберкульозу 10 осіб.

Для поліпшення епідемічної ситуації з туберкульозу у місті розробили та ухвалили на сесії міської ради цільову програму протидії захворюванню на туберкульоз на 2023 – 2026 роки. У 2023 році на програму виділили 1 млн 110 тис. грн. Міська дитяча клінічна лікарня закупила на 106 69,25 грн медикаментів для дітей та підлітків. Для дорослих хворих виписали 554 рецепти для безкоштовного отримання медикаментів при амбулаторному лікуванні на 500 тис. грн.

Також працівники Ужгородської філії ДУ «Закарпатський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» провели низку комунікаційних заходів щодо важливості профілактики туберкульозу.

Разом із тим, в управлінні зауважують, що показник охоплення населення флюорографічними оглядами зменшився. У 2023 році провели профілактичні флюорографічні обстеження 14953 особам, під час яких туберкульоз виявили у 23 людей, тоді як у 2022-ому провели 19483 таких обстежень.

Фахівці наголошують: туберкульоз виліковний, якщо вчасно діагностувати його, пройти повний курс терапії та дотримуватися всіх рекомендацій медиків.

«ВІЛЬНІ ЧИТАЮТЬ УКРАЇНСЬКОЮ»

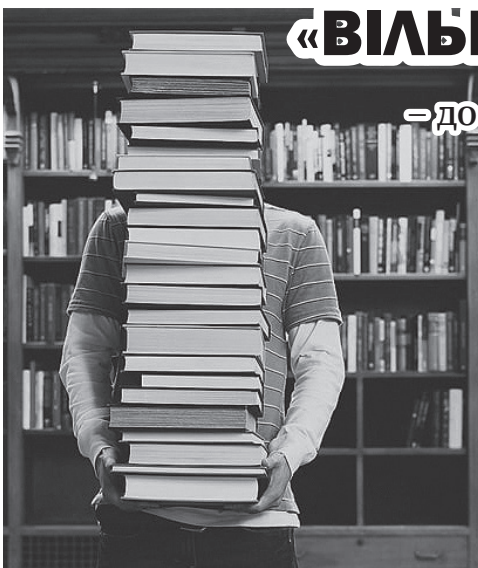
До Всеукраїнського проєкту збору книжок долучилося й управління освіти Ужгородської міської ради

Започаткував проєкт Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень за підтримки Міністерства освіти і науки України, Всеукраїнського проєкту «Єдині» та студентських мовних омбудсменів.

Книги українською мовою, які видані після 1990-х років (вік і тематика необмежені), нові та у хорошому стані прохання приносити в

управління освіти до 5 квітня 2024 року (Ужгород, пл. Жупанатська, 3, II поверх, каб. № 5). Відповідальна особа – Лариса Гонда, контактний телефон – (0312) 61 27 72.

Акцію проводять до 210-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка, щоб поповнити бібліотечні фонди українськими книжками, створити мобільні бібліотечні куточки, формувати книжкові полицки в укріттях у Миколаївській, Херсонській, Запорізькій, Донецькій, Луганській, Харківській та Сумській областях.

ФОТОФАКТ

У БО БФ "Гуманітарний центр "Совине гніздо" минулого тижня внутрішньо переміщені особи, зареєстровані в Ужгороді, отримали:

– 35 пакетів із необхідними речами для дітей до 1 року;
– 60 пакетів з продуктовими наборами.
Протягом тижня волонтери видавали одяг, взуття, постільну білизну та посуд (видали 950 одиниць).
Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V., Luftfahrt ohne Grenzen / Wings of Help e.V. та іншими благодійниками.
Нагадуємо, за відповідними реєстраціями для отримання допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати на офіційній сторінці <https://sovyne.com.ua/>

**УЖГОРОД
У ЖАЛОБІ...**

Із загиблим воїном, 31-річним солдатом Сергієм Нестеренком попрощалися 18 березня в Ужгороді. Гранатометник піхотної роти загинув 5 березня 2024 року, захищаючи Україну, кожного з нас від російських окупантів.

Сергій Сергійович Нестеренко народився 12 березня 1992 року в Ужгороді у родині військового. Закінчив міську школу №8, працював у КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств».
Чин похорону відбувся на площі Народній. Віддати шану захиснику прийшли рідні, близькі, друзі, колеги, міський голова Богдан Андрійв, його заступник Вадим Борець, керівник КП «УККП» Анатолій Сухолов, військові, містяни.
Від головнокомандувача Збройних Сил України генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння в лавах ЗСУ.
Священники відслужили заупокійну літургію, після чого жалобна хода вирушила до Пагорба Слави, де Сергія Нестеренка поховали з усіма військовими почесностями.
У загиблого залишилися батьки, дружина, донька, брат.
Вічна пам'ять і шана Герою!

В Ужгороді у вівторок попрощалися із загиблим воїном – головним сержантом Сергієм Шпонтаком. Рідні до останнього не втрачали надії, що він живий, хоча не мали від нього звістки від літа 2023 року.

Сергій Юрійович Шпонтак народився 10 січня 1977 року в Ужгороді, закінчив ЗОШ №11, згодом профтехучилище №19. Вищу освіту здобув у Львівському державному університеті фізичної культури, займався спортом та популяризував серед молоді здоровий спосіб життя.
10 років пропрацював директором Ужгородського міського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», заступником директора обласної комплексної дитячо-юнацької спортивної школи ФСТ «Україна».
Був люблячим чоловіком та батьком, вірним товаришем, хорошим тренером та колегою. Останній бій за Україну прийняв 25 серпня 2023 року на Луганщині.
Церемонія прощання відбулася на площі Народній, віддати шану полеглому воїну прийшли рідні, друзі, колеги, в.о. міського голови, заступник міського голови Вадим Борець, секретар Ужгородської міської ради Ігор Чорній, військові, містяни.
Від головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння в лавах Збройних Сил.
Поховали Героя на Пагорбі Слави.
У Сергія залишилися мама, дружина, син та донька.
Вічна та світла пам'ять воїну-захиснику!

Цікаві ідеї для запуску стартапів, приклади успішних проєктів, які невдачі траплялися на шляху, практичні поради та багато мотиваційних життєвих історій почули в Ужгороді учасники «Вечору без цензури».

**«ВЕЧОРИ БЕЗ ЦЕНЗУРИ»
МОТИВУЮТЬ МОЛОДЬ**

зичених 1000 доларів розпочинав свій бізнес Віктор Фекете – власник рекламного дому «Idea» та бренду «Gift Ideas», які створюють корпоративні презенти

ли, який продали за 1 мільйон гривень.
Власниця мережі клінік апаратної косметології MEDISKIN Єлизавета Куртяк поділилася

Неформальну зустріч із успішними людьми – а гостями були співзасновник Kochut jewelry & Kochut Interiors, CEO Kochut Interiors Юрій Кочут, власниця мережі клінік апаратної косметології MEDISKIN та онлайн-бутика косметики Skin Kits Єлизавета Куртяк та власник рекламного дому «Idea»; Whiskey Stones; Gift Idea Та Inko Horeca Віктор Фекете – організувало Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської

для компаній KFC, Volia, Boguslav, OTP Leasing. За понад 10 років роботи у рекламному бізнесі разом із командою встиг реалізувати чимало успішних проєктів.
Юрій Кочут, співзасновник ювелірного бренду Kochut, розповів про творчі доробки, які прикраси виготовляють, про сім'ю – адже над створенням відомих у багатьох країнах світу прикрас працюють всією родиною, про найдорожчий стіл та стільці із епоксидної смо-

історію, як придбала лазерний апарат – вона була однією з перших у краї, про те, як 2 місяці після того не мала клієнтів, бо люди просто не розуміли, що це таке і боялися пробувати щось нове. Її перший косметологічний кабінет запрацював у Хусті, а зараз вона вже працює і за кордоном, відкрила клініку, зокрема у Празі.

До слова, на зустрічі анонсували новий конкурс для молоді, троє переможців якого отримають для реалізації своїх проєктів від управління у справах культури молоді та спорту міськради фінансову підтримку, а від спільноти «Board Закарпаття» – менторську або ж матеріальну допомогу. Про старт відбору заявок на конкурс ми анонсуватимемо згодом. Крім того, молодь навчатимуть, як правильно подаватися на конкурс та презентувати свою ідею.

міської ради у колаборації із міжнародною бізнес-спільнотою Board Закарпаття у «Совиному гнізді».

Привітав учасників заходу і міський голова Богдан Андрійв, який порадив молодим людям бути активними, не боятися десь ризикнути, вірити в себе і втілювати задумане у життя. Подякував начальниці управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міськради Аллі Чернобук та партнерці бізнес-спільноти Board на Закарпатті Оксані Розман, за проведення таких зустрічей, які насправді мотивують молодих людей.

Ну а далі була понад 3-годинна розмова із гостями. Присутні дізналися, що із по-

В Ужгороді 20 березня провели в останню земну дорогу загиблого захисника – сержанта, гранатометника-електрика Михайла Козака.

Михайло Михайлович Козак народився 5 січня 1977 року, проживав в Ужгороді. Закінчив місцеву школу №12.

Після служби в армії працював в «Укртелекомі». Із початком повномасштабного вторгнення пішов добровольцем захищати Україну. Загинув під час виконання бойового завдання 11 бе-

резня 2024 року у населеному пункті Іванівське Донецької області, залишаючись до кінця вірним військовій присязі.

Прощалися із воїном на площі Народній. Віддати шану полеглому Герою прийшли рідні, друзі, міський голова Богдан Андрійв, заступник міського голови Вадим Борець, військові, містяни.

Від головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння в лавах Збройних Сил. Священники відслужили заупокійну літургію, після чого жалобна хода вирушила до Пагорба Слави, де Михайла Козака поховали з військовими почесностями.

У загиблого залишилися батьки, сестра.
Вічна пам'ять і шана Герою!

І ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ЗМАГАНЬ «ЛІГА КРОСУ» ВІДБУВСЯ НЕПОДАЛІК ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ

Понад 150 учасників з 11 регіонів України у вікових категоріях від У-12 до дорослих та аматорів минулими вихідними виборювали медалі на дистанціях 0,7 км, 2,1 км, 2,4 км та 6 км в урочищі «Золота гора», повідомив віцепрезидент Федерації легкої атлетики Закарпатської області Анатолій Коломоєць.

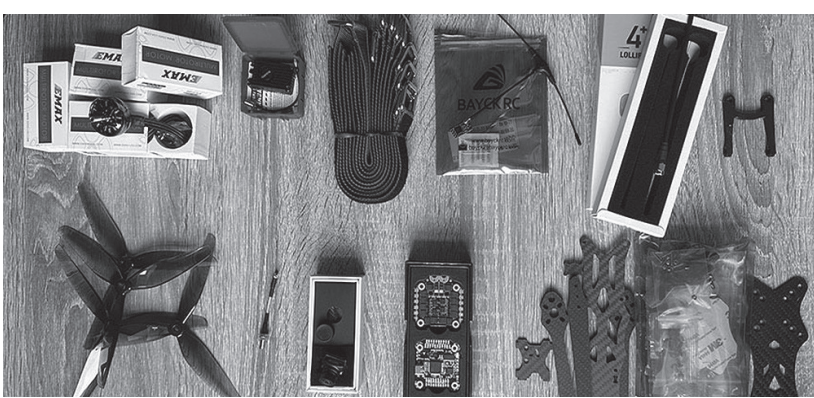
На відкриття завітали Ужгородський міський голова Богдан Андрійв, в.о. Президента Федерації легкої атлетики України Ольга Саладуха, генеральний секретар ФЛАУ Олександр Касьянов та Ам-

басадор Ліги кросу-2024 Сергій Лебідь – багаторазовий чемпіон Європи з кросу. Ужгородці, вихованці ДЮСШ 1 м. Ужгород, вибороли нагороди: Олександр Ганич У-12 – срібло на 0,7 км, Натан

Жинкевич У-14 з бігу 0,7 км, Анастасія Куруца У-16 – 2,1 км – бронза. Два четверті місця – Глеб Гайович У-18 з бігу на 2,4 км та Олександр Харчук У-16 на 2,1 км.

Срібло на 6 км серед жінок дистанції виборола Марина Губаль. Другий етап Ліги кросу відбудеться 28 квітня у Києві.

ДРОН В ДОМАШНІХ УМОВАХ:

чи легко зібрати «пташку» для армії самотужки

Кажуть, що російсько-українська війна ввійде в історію, як перша в світі війна дронів. На початку року навіть від офіційних осіб, до прикладу, від міністра цифрової трансформації Михайла Федорова почали звучати заклики долучитися до збирання FPV-дронів у домашніх умовах. Звісно, не є секретом, що чимало волонтерів та ентузіастів і до того збирали «пташки» власноруч – надто багато їх нині потребує наша армія. Але після заклику Федорова ця тема вийшла з тіні, виявилось, що в Україні є чимало людей зі золотими руками, котрі можуть і хочуть долучитися до допомоги війську саме таким способом.

На Закарпатті також є волонтери, котрі вже опанували й налагодили збирання дронів у домашніх умовах. До прикладу, «Рух підтримки закарпатських військових» днями провів акцію зі збору внесків на комплектуючі для виготовлення так званих «дронів помсти», кожен із яких буде присвячений загиблому закарпатському герою. Ми ж нині розкажемо про молоді команду, яка нещодавно розпочала роботу в Мукачеві.

Петро Керечанин і Віктор Віктор – не інженери: один працює мовшн-дизайнером, інший – 3D візуалізатор. А у вільний від роботи час вони збирають 7-дюймові дрони-камікадзе. Петро прой-

шов відповідні онлайн-курси ще в листопаді минулого року, а надихнула його на це Віолета Олійник – дівчина з Чернівців, котра самотужки збирає дрони для підрозділу, в якому служать її батько й брат. Варто зазначити, що нині в Інтернеті є безліч різноманітних відео з поясненнями, як самотійно й буквально на кухонному столі можна зібрати бойовий дрон. Часто ці відео супроводжуються мотивуючим текстом чи словами, мовляв, зібрати дрон удома під силу навіть звичайній домогосподарці. Та чи так це насправді?

«Звісно, навчитися людина може будь-чому – аби лише були сильна мотивація й терпіння, – кажуть Петро та Віктор. – Однак на власному досвіді можемо сказати, що збирання дронів самотужки – справа непроста, потребує певних вмінь, навичок і наявності спеціальних інструментів. Сам по собі набір інструментів, необхідних для збирання дронів, не є дорогим, коштуватиме вам близько трьох тисяч гривень. Під час проходження курсів вам обов'язково порадять, що потрібно купити. Найголовнішим, на нашу думку, є хороший паяльник, адже найтонша й найвідповідальніша частина роботи над дроном залежить саме від цього інструмента».

Тим, хто нині дійсно роздумує над тим, чи не почати їм

збирати бойові дрони вдома, Петро Керечанин і Віктор Віктор радять, в першу чергу, проглянути інформацію та пройти безкоштовні інженерні онлайн-курси на одній зі спеціалізованих українських платформ (наприклад, «Victory Drones» чи «Social Drone UA»). Ці платформи не лише надають усю необхідну інформацію, а й пропонують перевірити виготовлений у домашніх умовах дрон перед відправкою на фронт, аби волонтер був упевнений у тому, що його робота виконана якісно. «Ми не

цією безліччю дрібних деталей і паянням. Довелося просити допомоги в професіонала, котрий нам наочно показав, як це правильно робити. Після того пішло легше. Тому наша порада тим, хто вагається: спробувати варто, навіть якщо спершу буде важко».

Нині в Україні волонтери налагодили виготовлення різних видів безпілотників. Петро Керечанин і Віктор Віктор почали саме з 7-дюймових дронів-камікадзе, хоча в подальшому хочуть спробувати перейти на виробництво РЕБ-ів (засобів радіоелектронної боротьби або так званих «глушилок»), адже нині у військовослужбовців є великий запит на такі апарати, а збирає їх мало хто. Аби розкрити про свою роботу та знайти однодумців, хлопці нещодавно провели відкриту лекцію. Однодумці й бажано долучитися до виробництва знайшлися, але наразі команді бракує головного – коштів на деталі для бойових безпілотників.

«Основна проблема цієї діяльності, до якої має бути готовий кожен, хто хоче до неї долучитися, не те, як зібрати дрон самотужки, а те, з чого його зібрати. Волонтери мусять постійно думати, як знайти кошти на закупівлю комплектуючих, а нині, самі знаєте, збори йдуть важко, майже кожна родина в Україні шукає, як допомогти тим підрозділам, в яких служать їхні рідні або друзі, – діляться складнощами Петро та Віктор. – Один дрон-камікадзе, який ми збираємо, коштує близько 17 тисяч гривень. Робиться він дуже швидко – лише за якихось 5-6 годин. Тобто якби наша команда мала необмежене фінансуван-

ня, ми могли би збирати кілька безпілотників на тиждень, а якби залучили додаткових помічників – то набагато більше».

Що лише не придумували хлопці, аби знайти таке потрібне їм фінансування. Однією з останніх «фішок» була пропозиція зняти стрес від війни, розбивши телевизор. За донат у 50 грн хлопці пропонували кувалдою,

молотком, каменем або будь-чим іншим добряче вдарили по старенькому телевизору, вихлюпнувши свою злість. Таким чином хлопцям вдалося зібрати 2000 грн, однак потребують вони, звісно, набагато більшої суми. Тож якщо ви бажаєте допомогти цій команді зібрати ще один безпілотник-камікадзе для потреб армії, надаємо реквізити:

картка банкі:
5375 4112 1290 7567,
PayPal:
kerechany555@gmail.com

Дронів на фронті справді треба дуже багато й щодня – особливо в нинішніх умовах снарядного голоду. Тож іншого виходу немає, кожен із нас має робити все для збереження життів наших бійців і наближення Перемоги. Один зі шляхів – всіляко підтримувати виготовлення дронів у домашніх умовах, долучитися як руками, так і грошима спільно з тими волонтерами або ініціативами, яким ви довіряєте.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

Ідеятон – слово для нас нове і не всім зрозуміле. Воно пішло від англійського сленгового поняття «хакатон» або «гакатон», яке використовували програмісти для означення своїх мозкових штурмів і довгих групових марафонів із пропозиціями нових ідей або вирішення проблем. Ідеятон – це також марафон ідей, їхнє обговорення й удосконалення. Саме нових цікавих ідей очікували від учасників організатори ідеятону «Створи свій Ужгород: інтегрований, інклюзивний, безпечний». І що найприємніше: ідеї переможців мають отримати фінансування до 380 000 грн і до вересня 2024 року бути втілені в життя.

ІНКЛЮЗИВНИЙ МАЙДАНЧИК, ФОТОВИСТАВКА, МАЙСТЕРНІ –

проекти-переможці ідеятону «Створи свій Ужгород»

Ужгород став не першим закарпатським містом, де проходив такий ідеятон, – минулоріч такий захід організували в Мукачеві. Як розповідає начальниця відділу інвестицій та взаємодії з фондами і благодійними організаціями управління економічного розвитку міста Ужгородської міської ради Юліана Бокоч, Ужгород у кінці минулого року, зацікавившись ідеєю такого заходу, теж подав заявку на його проведення. Хоча часу на підготовку ідеятону було небагато, міська рада спільно з Координаційною радою з питань ВПО, БФ «Центр громадських ініціатив», УжНУ за фінансової підтримки UNDP Ukraine/ПРООН в Україні та МБО «СОС Дитячі містечка» зуміли організувати захід.

демії лідерства. Він передбачає проведення серії тренінгів, лекцій і воркшопів для підлітків на тему підтримки ментального здоров'я: залучатиме молодь до розуміння себе, свого емоційного стану, свідомості, допоможе уникнути вигорання під час активного кола спілкування, перед іспитами тощо.

БФ «Гуманітарний центр «Совине гніздо»» планує відкрити для людей старшого віку денний центр, який пропонуватиме різноманітні групові активності, майстер-класи, культурні заходи, спільні заняття фізичною активністю тощо. Ідея цього проекту виникла внаслідок того, що в гуманітарний центр «Совине гніздо» з часу повномасштабного вторгнення приходило багато людей поважного віку, яким не вистачало спілкування та інформації стосовно соціальних програм і заходів (позаяк ця інформація була в Інтернеті, до якого багато хто не мав доступу). Як відомо, люди старшого віку дуже важко переносять вимушену зміну місця проживання й звичного кола спілкування, тож часто відчувають себе ізольованими,

метою ідеятону був, у першу чергу, пошук нових ідей та рішень для розв'язання певних проблемних питань міста. Заявки на участь могли подавати всі офіційно зареєстровані ОГС (організації громадянського суспільства: громадські організації, благодійні організації, громадські холдинги), ініціативні групи чи волонтерські спільноти. Пропозиції проектів мали стосуватися трьох напрямків: громадської безпеки, інклюзії та інтеграції.

Про те, що такий формат був цікавий потенційним учасникам, свідчить кількість поданих заявок. Спершу організатори розраховували приблизно на 18 команд, натомість до участі в ідеятоні зареєструвалося 54 команди – як молоді ініціативи, так і відомі в місті багаторічними досвідом роботи організації. За словами Юліани Бокоч, найкориснішою участю була саме для молодих ініціатив, які ще не мали досвіду роботи з грантовими проектами, не вміли шукати донорів і писати заявки. Адже власне ідеятону – триденному марафону ідей – передували два дні навчання, коли ментори допомагали учасникам попрацювати зі заявками, викристалізувати ідею, грамотно розписати бюджет тощо.

На подальшому триденному марафоні, який проходив 28-29 лютого та 1 березня в ректораті УжНУ, команди виступали зі своїми ідеями перед представниками донорів, а ті обирали, яку ідею вони хотіли би підтримати фінансово. Варто

зазначити, що задача у членів журі була непростю, адже ужгородські команди добре підготувалися, а їхні ідеї були справді цікавими. Переможцями визнали 7 команд, їхні проекти отримують фінансування для реалізації й мають бути втілені в життя до 1 вересня 2024 року. Тож які ідеї визнали найкращими?

БФ «Центр Надії» здобув фінансування на облаштування інклюзивного майданчика. Це буде перший в Ужгороді ігровий майданчик, де зможуть гратися в тому числі й діти з інвалідністю. Там будуть облаштовані спеціальні безпечні гойдалки для дітей на колісних кріслах та інші цікаві атракціони. Варто зазначити, що таких спільних дитячих просторів в Україні наразі є дуже мало, тож можна поради́ти за розвиток місцевого інклюзивного простору. Місцем його розташування обрали Боздоський парк.

ГО «Волонтеріат УжНУ» запропонував проєкт підвищення інклюзивності історичного корпусу медичного факультету на набережній Незалежності. Загалом інклюзивності було приділено на ідеятоні багато уваги, адже Ужгород має чимало проблем із доступністю до важливих об'єктів для людей із інвалідністю. Навіть місце проведення заходу – зала ректорату УжНУ – була розкритикована, як місце, до якого не мають доступу люди, котрі пересуваються на візках. Медичний факультет теж є будівлею з високими сходами, а ще – найбільшим факультетом УжНУ. Там, окрім навчання студентів, наразі проходять групові курси з надання першої домедичної допомоги, тож людей туди приходиться багато. Саме студенти медичного факультету та факультету туризму подали на ідеятон проєкт встановлення на вході до будівлі медичного факультету УжНУ сходового підйомника – мобільного пристрою, який дозволяє підняти людину на візку сходами. Також у рамках проєкту в будівлі медфаку облаштують кнопку виклику чергового, направляючі тактильні смуги для незрячих і слабозорих людей, а ще таблички зі шрифтом Брайля.

ГО «Платформа суспільної взаємодії» виграла фінансування на проведення фотовиставки та публічного обговорення процесів окупації. Ця громадська організація, релокована з Бердянська, має унікальні матеріали, які хотіла би показати в Ужгороді з метою підвищення знань серед населення щодо війни та окупації. Цей захід також буде проведений в Ужгороді до кінця літа.

Карпатська агенція прав людини «ВЕСТЕД» на ідеятон подала проєкт реконструкції дитячого майданчика, який колись встановила компанія «Рошен» на пл. Б. Хмельницького. Тривалий час це був один із найкращих майданчиків міста, однак наразі він потребує ремонту – заміни гумового покриття та оновлення ігрових атракціонів. Донори підтримали фінансування цього проєкту, а місто долучиться до нього тим, що проведе на майданчику освітлення.

Ще один проєкт-переможець – «Здоров'я» від студентів Української ака-

покинутими, самотніми. Для вирішення проблеми ізоляції та подолання інформаційних бар'єрів благодійний фонд «Совине гніздо», створений на базі гуманітарного центру й відкриє денний центр, де зможуть спілкуватися й корисно проводити час не лише вимушені переселенці, а й місцеві мешканці.

І наостанок розкажемо про проєкт від БФ «Карітас Закарпаття», який, серед іншого, працює з дорослими людьми з ментальною інвалідністю. Наразі на базі фонду на вул. Цегольнянській, 1 готові до роботи три соціальні майстерні, в яких могли би займатися 22 студенти «Карітаса». Однак ці майстерні часто простоюють без фінансування. Тепер благодійний фонд може удосконалити й запустити роботу майстерень, де люди з інвалідністю зможуть виготовляти свічки, готувати їжу та займатися принтуванням (перенесенням на одяг та посуд різних малюнків). Незабаром «Карітас Закарпаття» планує відкрити й соціальне кафе, для роботи в якому в кулінарній майстерні вже починають тренуватися учасники проєкту.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 13 по 19 березня пішли із життя 23 ужгородців:

- Палійчук Тетяна Михайлівна 1968 р.н.
- Фернега Людмила Богданівна 1964 р.н.
- Товт Сільвія Юліївна 1954 р.н.
- Шугало Роман Петрович 1979 р.н.
- Шпонько Магдалина Іванівна 1924 р.н.
- Печора Федір Михайлович 1950 р.н.
- Гусак Наталія Олексіївна 1954 р.н.
- Бокотей Олександр Олександрович 1968 р.н.
- Левандович Валентина Іванівна 1950 р.н.
- Юрина Віталій Юрійович 1982 р.н.
- Нестеренко Сергій Сергійович 1992 р.н.
- Кожукар Руслан Прокопович 1980 р.н.
- Бем Петро Аладарович 1947 р.н.
- Хльобас Віталій Панасович 1948 р.н.
- Бокшай Олександр Олександрович 1962 р.н.
- Шпонтак Сергій Юрійович 1977 р.н.
- Миронова Дарія Йосипівна 1942 р.н.
- Надь Марія Калманівна 1963 р.н.
- Кирлик Іван Іванович 1945 р.н.
- Мещерякова Світлана Павлівна 1956 р.н.
- Гойдаш Юлій Васильович 1939 р.н.
- Маркович Федір Федорович 1952 р.н.
- Сіка Олександр Васильович 1967 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

АФІША

ДОНЕЦЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР (м. Маріуполь)

на сцені Закарпатського академічного українського музично-драматичного театру імені братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв в Ужгороді

ЗАПРОШУЄ НА ВИСТАВУ:

23 та 30 березня о 12:00 на Великій сцені – весела та яскрава вистава «Качка». Казка зі змістом для сімейного перегляду за п'єсою М. Гушньовської (Польща).

Запрошуємо щовихідних проводити вечори з нами. Квитки на сайті concert.ua або в касі театру. Для співпраці звертайтеся за номером 050 40 777 58.

В Ужгороді є чимало будинків, котрі довгий час його мешканці та гості знали не за адресами чи номерами, а за власними назвами. Нині розкажемо про кілька таких.

“БІЛИЙ КОРАБЕЛЬ”

Ця кутова будівля знаходиться у самому центрі Ужгорода, як кажуть вже багато-багато років, на “хресті”. На її місці колись

стояла корчма “Білий корабель”. Вперше вона згадується 1868 року в переліку нерухомості, яка перейшла у власність міської управи. Згодом на її місці місто хотіло звести ратушу, але врешті, у 1903-му році, побудувало красивий триповерховий житловий будинок з магазинами на першому поверсі. За старою звичкою ужгородці продовжували називати нову будівлю “Білим кораблем”.

Нині вона має трохи інший вигляд, а все тому, що 4 січня 1909 року “Білий корабель” сильно постраждав під час пожежі. Міська управа його відновила майже у тому ж вигляді, однак із простішим архітектурним оздобленням. Як згадується у “Білому кораблі”, свого часу нам розповідала вже покійна донька краєзнавця Петра Сиви Світлана Совіна. Вона разом із батьками проживала в одній із квартир цього будинку у “чеські” часи, фактично до 1939 року. Вона пригадувала, що будинок повністю належав міській управі, тож працівникам муніципалітету могли там виділяти службові помешкання. Петрові Сові, як заступникові старости, теж виділили квартиру у “Білому кораблі”. “Майже всі жителі цього будинку були євреями, – розповідала Світлана Петрівна. – Найбагатші – адвокати, лікарі тощо – орендували розкішні просторі квартири на 3-4 кімнати, вікна яких виходили на нинішню вулицю Корзо. Навпроти, з іншого боку внутрішнього дворику, розташовувалися квартири, значно менші за розмірами. У них жили єврейські родини з трохи меншим достатком – дрібні торговці, власники магазинчиків. Унизу, на першому поверсі, проживав домоправитель. Двері його квартири виходили у внутрішній дворику, він на-

віть загородив частину двору ближче до з'єднувальних місточків, зробивши газон із травичкою. Дітьми ми там любили гратися.

Пригадую, що кожної п'ятниці у вікнах всіх єврейських помешкань запалювали свічки. Добре пам'ятаю також весілля, які гуляли у дворику, і молодят, що стояли під традиційним невеличким шатром. А ще раз у рік євреї будували у дворі намети і жили там – тоді весь внутрішній дворику був заповнений шалашами (йдеться про єврейське свято Суккот,

і називали – «Fried Palota» і «Sternberger palota»). Правильніше було би називати їх прибутковими домами, тобто будівлями, спеціально зведеними власниками для того, аби здавати квартири й магазини в оренду.

Палац Штернбергера звели в кінці 1913 року на місці маленької будівлі, що належала місцевому підприємцю Арміну Штернбергеру й згоріла в пожежі у червні 1912-го. Зовні нова будівля була доволі простою, фасад її прикрашали лише 8 балконів, зате кутове оздоблення даху з високою вежею робило її дуже ошатною. Інженерно споруда була добре продуманою – чого варті лише спеціальний водовідвідний канал, який мав запобігти підтопленню підвалу будівлі під час повеней. А підвали потрібно було зберегти в цілісності, адже там власник будівлі відкрив перший у місті підземний ресторан. Підвальне приміщення було завдовжки 20 метрів і завширшки 5 метрів. Бокові стіни прикрасив олійними розписами з морськими видами хорватської Опатії місцевий художник Вілмош Бішоф.

Над підвалами на першому поверсі працював пивний ресторан, який сполучався з нижньою залю кухонним ліфтом. Широкі гвинтові сходи вели з ресторану до ще одного підвалу, де зберігали вино і пиво (він міг вмістити 100 бочок). Для розвантаження бочок в проході біля воріт був обладнаний вантажний ліфт. Окрасою цього будинку була заасклена веранда у дворі, що мала слугувати кав'ярнею пивного ресторану. Цю веранду називали першою такою в місті. Крім ресторану з кав'ярнею, на першому поверсі відкрилася аптека та різні магазини. На другому й третьому поверхах розміщувалися 2-3-4-5-кімнатні квартири, облаштовані комфортно й практично і готові до здачі в оренду. У помешканнях було електричне освітлення, водогін, першокласний паркет і чудові ванні кімнати. Вода хорошої якості подавалася до будинку з колодязя у підвалі. Газета «Ung» зазначала, що будівництво без урахування вартості ділянки коштувало Армінові Штернбергеру 240 000 крон.

ПАЛАЦ ШТЕРНБЕРГЕРА

На площі Ш. Петефі в Ужгороді є аж два палаци: палац Фріда і палац Штернбергера. Вони стоять один навпроти одного, формуючи забудову площі ще з початку ХХ століття. Звісно, палацими ці будівлі ніколи не були – це просто переказане з угорської мови визначення слова «palota» (будівлі в місті так

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: БУДИНКИ З «ІМЕНАМИ»

БУДИНОК ГІЗЕЛЛИ

Про цю будівлю знає багато хто, адже розта-

шована вона в самому центрі міста, та й назва її значиться на фасаді. Нині у стінах будинку Гізелли працює музичний фаховий коледж ім. Д.Задора, а колись то був перший в Ужгороді церковний дівочий навчальний заклад. У багатьох туристичних довідниках написано, що будівлю цю звели у 1859 році, але це неправда. Того року відкрили церковну школу на вулиці Капітульній, тоді як приміщення на нинішній вулиці А. Волошина у сучасному вигляді існує з 1902-го.

Названа так будівля через те, що покровителькою дівочої школи вважали святу Гізеллу – дружину першого угорського короля Іштвана Святого. Гізелла пов'язана з будівлею і зараз – саме її скульптурка розташована у спеціальній ніші на верхівці будівлі. До речі, з цією скульптуркою пов'язана історія, яку вже встигли оповити легендами. Кажуть, що в радянські часи, коли все церковне було не в пошані, скульптурку Гізелли вирішили закрити фанерою – аби в очі не кидалася. Однак

1997-ий. Гізелла з відбитим коліном

зробити це було непросто, бо заважало коліно Гізелли. Тоді це коліно там, де воно найбільше стирчало, вирішили трохи відбити. А тоді вже закрили нішу фанерою (за іншою версією, її замурували – ред.). Коли у 1996-му нішу

відкрили, Гізелла ще деякий час стояла на верхівці з “розбитим” коліном. Пізніше скульптуру відновили.

ПАЛАЦ ВАЙДИ

Про те, що будинок на розі вулиць А. Волошина і Ф. Корятовича називали палацем Вайди (угорською – Vajda palota), пам'ятають нині лише літні корінні ужгородці. Власне, ім'я Вайди носив не лише будинок, а й пасаж у будівлі, на місці якого нині міститься магазин.

Якщо нині ви поглянете на цей будинок, то й тепер за формою даху побачите,

що він насправді не цілісний, а складається з двох частин: невеличкої кутової будівлі, а далі – трохи вищої (і старішої). Ось цю кутову частинку звів ще в кінці ХІХ століття підприємець на ім'я Ізідор Вайнбергер, котрий приїхав до міста зі словацької Сніни. Він скуповував ліси, мав частку в лісопильні, володів виноградниками, торгував вином, якийсь час був керівником (можливо, й власником чи одним із власників) місцевого «Fillérbank»-у. Син цього підприємця в дорослому віці змінив єврейське прізвище і став Емілом Вайдою.

Після Першої світової війни Еміл Вайда почав допомагати у справах батькові, а в 1923-му закрутив власний бізнес, відкривши так звану технічну канцелярію. Він займався продажем автомобілів, був офіційним представником на Підкарпатській Русі таких відомих фірм, як «Ford», «Harley-Davidson» та «Vacuum Oil Company». У газетах міжвоєнного часу є багато реклами технічної канцелярії Еміла Вайди, де вказано, що на Маломостецькій, 4 можна придбати найновіші моделі американських «Ford»-ів та «Lincoln»-ів, мотоцикли «Harley-Davidson», виробити завод «Fiat», мотори й господарські машини американської фірми «Massey-

Harris», а ще бензин та виробити з нафти.

Усе це можна було знайти в палаці та пасажі Вайди. В будівлі працювали різноманітні торговельні заклади, а в закритому дворі в гаражах і просто надворі стояли автомобілі й трактори, які продавав Еміл Вайда. Звісно, їх не було так багато, як у сучасному автосалоні, однак бажучи придбати автомобіль могли оглянути кілька моделей, порадитися, полистати каталоги, обрати підходяще авто та замовити його навіть з іншого кінця світу. Потрапити до двору спершу можна було лише через пасаж, достатньо широкий для того, аби там могла проїхати техніка.

Під час Другої світової війни усіх членів сім'ї Вайнбергер-Вайда відправили до концтаборів. Батьки, дружина та донька Еміла Вайди загинули в Освенцимі, сам він – в австрійському Маутгаузені. З усієї родини вижив лише син Еміла Вайди Іван. Після війни палац Вайди був націоналізований, тож Іван Вайда не міг повернути майно своєї родини й переїхав до Ізраїлю.

РАФАНДА

Найзагадковішою з-поміж ужгородських назв будівель є Рафанда. Це “ім'я” “прилипло” до двох будівель – Великої та Малої Рафанди – ще з часів їх зведення у 30-х роках минулого століття. Їх досі так усі називають, однак спитай в ужгородців що означає слово “рафанда” – ніхто й не скаже. Більшість думає, що це архітектурний термін, однак архітектори, до яких ми зверталися, одразу сказали: такого поняття в архітектурі немає. Пояснити етимологію слова важко навіть краєзнавцям та історикам.

А донька краєзнавця Петра Сиви Світлана Совіна згадувала, що колись їй розповідали, ніби пішло воно від чеського слова, яке означає “пліткувати”. Мовляв, називали ці будинки не інакше, як будинками пліток і сварок, бо проживали в них переважно чеські чиновники, дружини котрих не працювали, а цілісний день проводили у внутрішньому дворіку, де без кінця пліткували й сварилися.

На території Чехословаччини дійсно була традиція називати поселення чиновників чи щільні тимчасові колонії робітників рафандами. Дослідники кажуть, що пішла ця назва від німецького “raufen” – “бійка”, “сварка”.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
“Про Захід”

ДО УВАГИ ВЛАСНИКІВ САМОВІЛЬНО ВСТАНОВЛЕНИХ МАЛИХ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ/ТИМЧАСОВИХ СПОРУД НА ТЕРИТОРІЇ УЖГОРОДА!

Департамент міської інфраструктури повідомляє, що пунктами 1,2 рішення виконкому 13.03.2024 року № 105 «Про демонтаж тимчасових споруд» визнано такими, що підлягають демонтажу самовільно встановлені тимчасові споруди, що знаходяться на землях територіальної громади та розміщені без правовстановлюючих документів органу місцевого самоврядування.

- ІДЕТЬСЯ ПРО:**
- маркізи на фасаді будівлі на вул. Минайській, 18 (магазин «Є таке»);
 - навіс із барною стійкою на вул. Минайській (автобусна зупинка біля колишньої залізничної лікарні);
 - навіс на вул. Минайській, 28 (магазин «Бомонд»);
 - елементи вуличної тераси (барна стійка з навісом, парасольки, стільці та столики) на вул. Минайській, 30 (кав'ярня «Bloom safe»);
 - елементи вуличної тераси (стільці та столики) на вул. Минайській, 6А (поруч з «Brunch safe»);
 - навіс та мініпандус на вул. Марії Заньковецької, 2 (магазин посуду «Порцеляна»);
 - навіс та огорожа на вул. Минайській, 5 (Кредитна спілка «Бескід»);
 - піддашок на вул. Минайській, 27;

- обмежувачі руху «паркувальні бар'єри» на вул. Олександра Грибодова, 3;
- Самовільно встановлені малі архітектурні форми (вивіски, таблички), що розміщені без правовстановлюючих документів органу місцевого самоврядування, за адресами:
 - вул. Корзо, 3 (магазин «Bambino»);
 - пл. Корятовича, 29 (заклад громадського харчування «DONER market»);
 - пл. Шандора Петефі, 13 (магазин «Золота країна»);
 - пл. Шандора Петефі, 13 (магазин «1 MINUTE»);
 - Православна набережна, 6 (компанія «Astound Commerce»);
 - вул. Льва Толстого, 7 (пральня-хімчистка «Єнотимо»);
 - вул. Льва Толстого, 7 (Аптека «Подорожник»);
 - пл. Корятовича, 3 (Аптека «Доброго дня»);
 - пл. Корятовича, 12 (Ломбард «Перший»);
 - пл. Театральна (Заклад громадського харчування «Крила»);
 - вул. Капітульна, 5 (магазин «Mon Blanche»);
 - вул. Олександра Фединця, 18 (магазин «Сантехніка»);
 - вул. Олександра Фединця, 17 (Скарбниця «Ломбард»);
 - на розі вул. Олександра Фединця – Дмитра Вакарова (кафе «Пой на кавіль»);
 - вул. Мукачівська, 4 (магазин «1 Minute»);
 - вул. Олександра Духновича, 3 (магазин «Crafts»);

- вул. Капушанська, 28 (магазин «Фокстрот»);
- вул. Августина Волошина, 17 (магазин «Полуничка»);
- пл. Шандора Петефі, 10 («РЕАК магазин спортивного одягу»);
- пл. Шандора Петефі, 5 (магазин «Apple home»);
- вул. Марії Заньковецької, 2 (магазин «Порцеляна»);
- пл. Шандора Петефі, 30 (Аптека «Подорожник»);
- вул. Корзо, 19 (магазин «Ябло»).

Департамент міської інфраструктури наголошує, що акти виконавчого комітету Ужгородської міської ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, враховуючи статтю 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Враховуючи вищезазначене, прохання власними силами здійснити демонтаж самовільно встановлених ТС/МАФ до 25 березня 2024 року. В іншому випадку за несвочасний демонтаж відповідних конструкцій до встановлених власників застосують штрафні санкції згідно з вимогами чинного законодавства, демонтаж здійснить силами комунальних служб міста, компенсація витрат за нього покладатиметься на власників зазначених конструкцій.
Телефон для довідок 61-41-90.

ДО УВАГИ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

Ужгородська міськрада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кваліфікованими кадрами на вільні робочі місця:

- сторож – заробітна плата 8358 гривень – Працювати сторожем та робітником з обслуговування та ремонту будівлі. Охорона території закладу, догляд за оздобленням території та будівлі, мінімальні ремонтні роботи.
- вихователь закладу дошкільної освіти – заробітна плата 12147,42 гривень – Планує, організовує та здійснює виховання дітей, Проводить повсякденну роботу, яка забезпечує створення умов для соціально-психологічної реабілітації учнів, їх соціальної та трудової адаптації. Використовує різноманітні прийоми, методичні засоби виховання
- контролер газового господарства – заробітна плата 12512 гривень. Здійснення контрольного огляду вузлів обліку газу та його складових, достовірне контрольне зняття показань лічильника газу зі складанням відповідних актів
- продавець-консультант – заробітна плата 15000 гривень – Забезпечує зберігання товарів за кількістю та якістю. Готує товари до продажу: забезпечує наявність відповідно оформлених цінників;

розміщує і викладає товари за групами, видами, сортами Пропонує і показує товари. Консультує покупців про властивості, смакові особливості, кулінарне призначення та харчову цінність товарів Нарізає, зважає і упаковує товари, підраховує вартість покупки, перевіряє реквізити чека, видає покупку. Приймання та реалізація продовольчих товарів.

- адміністратор (господар) залу – заробітна плата 20000 гривень. Контроль роботи касирів (обслуговування на касі), контроль торговельних процесів магазину, якості товару, що постачають, інкасування кас, планограма викладка.
- інспектор – заробітна плата 15000 гривень – Працювати інспектором з посадки. Перевірка білетів при посадці пасажирів в автобус, розміщення по посадочних місцях.
- касир квитковий – заробітна плата 15000 гривень. Виконання розпоряджень керівництва, продаж квитків, надання основних і додаткових послуг пасажиром. Дотримання правил ВТР. Режим роботи: 2 дні робочі – 2 дні вихідні.

За детальнішою інформацією звертайтеся до Ужгородської філії Закарпатського обласного центру зайнятості: м.Ужгород, вул. А. Новака, 45. Контактні телефони: +380508005590, +380442449486.

УВАГА, НАФТОПРОВІД ТА НАФТОПРОДУКТОВІД!

АТ "Укртранснафта" доводить до відома власників та користувачів земельних ділянок **Берегівського, Мукачівського, та Ужгородського районів Закарпатської області**, що територією зазначеного району проходить система магістральних нафтопроводів та магістральних нафтопродуктопроводів (далі – магістральних трубопроводів) умовним діаметром від 250 мм до 1200 мм (Таблиця 1):

- пошкоджувати та розбирати об'єкти магістральних трубопроводів;
- розбирати та руйнувати водопропускні, берегоукріплювальні, земляні, протиерозійні, протипожежні та інші споруди, що захищають об'єкти магістральних трубопроводів від руйнування, а також прилеглі території від аварійного витікання продукту, що транспортується магістральним трубопроводом;
- переміщувати, руйнувати та пошкоджувати в будь-який спосіб знаки закріплення магістральних трубопроводів на місцевості,

- відомчих технологічних доріг підприємств магістральних трубопроводів;
- влаштувати звалища, вилити розчини кислот, солей та лугів, а також інших речовин, що спричиняють корозію;
- висаджувати багаторічні насадження;
- зберігати сіно та соломку, розміщувати пересувні пасіки;

або користувачами земельних ділянок;

- копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням;
- здійснювати технологічну розчистку (облаштувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю.

Таблиця 1. Райони проходження магістральних трубопроводів:

Назва магістрального нафтопроводу, нафтопроводу, магістрального нафтопродуктопроводу	Умовний діаметр	Ширина охоронної зони, м (з обох боків від осі)	Область	Район
Магістральний нафтопровід «Броди-Держкордон»	500, 700	150	Закарпатська	Мукачівський
			Закарпатська	Ужгородський
Магістральний нафтопровід «Відгалуження на Угорщину»	700	150	Закарпатська	Ужгородський
Магістральний нафтопродуктопровід «Самара-Західний напрямк Ділянка 43»	500	100	Закарпатська	Ужгородський
			Закарпатська	Берегівський
			Закарпатська	Берегівський

Згідно з Законом України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17 лютого 2011 року № 3041-VI **для забезпечення безпечної експлуатації та виключення можливості uszkodження об'єктів магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів**, встановлюються охоронні зони вздовж магістральних трубопроводів з обох боків (ширина охоронної зони зазначена в таблиці 1). На багатониткових магістральних нафтопроводах та магістральних нафтопродуктопроводах охоронні зони визначаються від осі крайніх магістральних трубопроводів у розмірі, встановленому для найбільшого умовного діаметра серед всіх ниток.

пошкоджувати або руйнувати лінійну частину цих трубопроводів, засоби електрохімічного захисту від корозії, запірну арматуру, засоби технологічного зв'язку і лінійної телемеханіки, інші складові магістральних трубопроводів;

- кидати у водні об'єкти якорі, проходити із закинутими якорями, ланцюгами, лотами, волокушами і тралями;
- проникати на об'єкти магістральних трубопроводів, відчиняти люки, хвіртки і двері підсилюючих пунктів кабельного зв'язку, що не обслуговуються, огорож вузлів лінійної арматури, станцій катодного і дренажного захисту, лінійних і оглядових колодязів та інших лінійних споруд, відкривати і закривати запірну арматуру, вимикати і вмикати засоби зв'язку, енергозабезпечення, автоматики і телемеханіки магістральних трубопроводів;
- перешкоджати проїзду аварійної та спеціальної техніки підприємств магістральних трубопроводів.

До особливих обмежень, що встановлюються в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів залежно від категорії зон безпеки, належать:

- а) у першій категорії зони безпеки охоронних зон магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів крім заборони діяльності, встановленої як загальні обмеження, а також заборон для другої та третьої категорій зон безпеки, забороняється також:
 - будувати автомобільні дороги та залізничні колії, що проходять паралельно до магістрального нафтопроводу, нафтопродуктопроводу крім випадків спорудження

- б) у другій категорії зони безпеки охоронних зон магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів, крім заборони діяльності, встановленої як загальні обмеження, а також заборон для третьої категорії зони безпеки, забороняється також:
 - будувати житлові будинки, виробничі чи інші будівлі та споруди, громадські будівлі;
 - розміщувати автотранспортні та автогазозаправні станції і склади пально-мастильних матеріалів;
 - будувати гаражі та автостоянки, дачні і садові будинки та господарські споруди;
 - розміщувати спортивні майданчики, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту, організовувати заходи, пов'язані з масовим скупченням людей;
 - будувати огорожі для відокремлення земельних ділянок приватної власності, лісових ділянок, садів, виноградників тощо;
 - розбивати польові стани і табори для худоби, розміщувати стаціонарні пасіки;

в) у третій категорії зони безпеки охоронних зон магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів, крім заборони діяльності, встановленої як загальні обмеження, забороняється також:

- розводити вогонь і розміщувати відкриті або закриті джерела вогню без погодження з підприємствами магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів;
- облаштувати цвинтарі, скотомогильники;
- переорювати (руйнувати) під'їзні шляхи та відомчі технологічні дороги до магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів.

Підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки мають право:

- облаштувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками

Траса нафтопроводу та нафтопродуктопроводу постійно контролюється службою безпеки АТ «Укртранснафта».

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Згідно зі ст. 292 Кримінального кодексу України **пошкодження або руйнування магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів, відводів від них, а також технологічних пов'язаних з ними об'єктів, споруд, засобів автоматики, зв'язку, сигналізації, якщо це призвело до порушення нормальної роботи зазначених трубопроводів або спричинило небезпеку для життя людей, карється штрафом** до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або **обмеженням волі** на строк до п'яти років, або **позбавленням волі** на строк до п'яти років.

Шановні громадяни! Магістральний нафтопровід та нафтопродуктопровід є власністю держави. **Посадові особи або громадяни, які виявили пошкодження об'єктів магістральних трубопроводів або вихід (витікання) продукту з нього, зобов'язані негайно повідомити про це підприємство магістральних трубопроводів**, центрального орган виконавчої влади з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та цивільного захисту, Міністерство внутрішніх справ України або місцевий орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування.

При виявленні пошкоджень необхідно негайно повідомити диспетчера АТ «Укртранснафта» за телефоном (050) 353-70-40, (067) 445-85-30 (цілодобово). Про узгодження робіт в охоронній зоні звертатись за адресою: 01010, м. Київ, вул. Князів Острозьких 32/2, АТ «Укртранснафта».

Адміністрація АТ «Укртранснафта»

ГОРОСКОП

ОВЕН

Вийдете переможцем із найскладніших ситуацій та успішно розв'яжете найзаплетаніші проблеми. Всі старання, сумлінність і витривалість будуть належним чином винагороджені.

ТЕЛЕЦЬ

Ті, хто досі не визначив своїх пріоритетів, блукатимуть у сумнівах і нічого путнього не доб'ються. Здоров'я занепокоєння не викликати, якщо ви будете в усьому обережними.

БЛИЗНЯТА

Самотніх чекає велике кохання, одружені насолоджуватимуться сімейною ідилією. А в тих, у кого в особистому житті все було складно, врешті-решт усе визначиться.

РАК

Ситуація стабілізується – як у професійній діяльності, так і в особистих стосунках. За умови, якщо ви не вдаватиметеся до ризикованих експериментів та в усьому оминатимете гострі кути.

ЛЕВ

На початку тижня на вас очікують неабиякі професійні успіхи і кар'єрний ріст, у вихідні – вишуканий відпочинок та романтичні стосунки. Фінансова картина буде стабільною, можливі навіть неждані прибутки.

ДИВА

Початок тижня може видатися занадто клопітким: імовірні певні непорозуміння та різноманітні перешкоди у здійсненні задумів. Утім, доволі швидко відновите порушену життєву рівновагу і наведете в усьому цілковитий лад.

ТЕРЕЗИ

Імовірні суттєві кар'єрні зрушення – можете посісти давно омріяну посаду чи отримати нову престижну роботу і, відповідно, підвищення окладу. Грошей вистачить не тільки на необхідне, а й на те, що давно хотіли.

СКОРПІОН

На вас чекає багато справ, що стосуються професійного боку життя. І ви неодмінно з ними впораєтесь завдяки власним зусиллям, що базуватимуться на відповідальності.

СТРІЛЕЦЬ

Матимете матеріальний достаток і професійне визнання, злагоду в домі та добре самопочуття. А ті, кого здолає вірус зіркової хвороби, стовідсотково спіймають облизня.

КОЗОРІД

Період сприятиме трудівникам і мислителям, натомість лінивих і безвідповідальних змусить борсатися в копиці нескінченних проблем.

ВОДОЛІЙ

Тиждень подарує нові горизонти і прагнення. З'являться чудова можливість підвищити професійний рівень, досягти вагомих здобутків. Період принесе кардинальні зміни в особистому житті.

РИБИ

Потрібно чітко визначити, чого саме хочете від життя. Потім окресліть суть своїх прагнень і тактику задя її здійснення. За умови наполегливого руху до мети ви неодмінно її досягнете.

АНЕКДОТИ

Боровся із зеленим змієм. Посів друге місце.

Коротко про мій спосіб прибирання: час усе розставить на свої місця.

– Моню, а ти страждаєш від спеки?
– Я страждаю завжди.

Моє серце зайняте – воно ганяє кров по організму.

До елітних алкоголіків, які п'ють дорогий алкоголь, приходять горностаї.

Одеса. Жінка на телеграфі подає заповнений бланк: "Вітаю Сонечку, онучку Лялечку та онука Моню зі святом!".

Касирка:
– Вам би дешевше було б написати: «Вітаю всіх!».
– Ще чого! Там же і зять є.

– Купив самоклеїні шпалери. Тепер сиджу, чекаю.

– Якщо ти тільки слухатимеш інших і дивитимешся їм у рот, то нічого не доб'єшся!

– Мамо, я стоматолог...

– Розо Марківно, чому ви хочете розлучитися?
– У мене більше не залишилося

жодних підстав сваритися з чоловіком.

Ворожка – клієнтці:
– Вашому чоловікові загрожує небезпека. Ви скоро станете вдовою!
– Це я знаю. Ви мені скажіть, а мене виправдають?

Ось удариш молотком по пальцю – боляче, не вдариш – нудно. Парадокс...

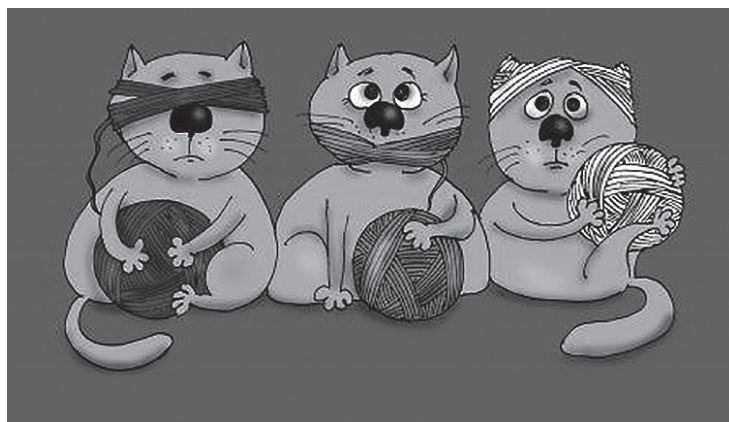
На початку знайомства я боявся, що нам не буде про що говорити. Але вже дуже скоро мене почала хвилювати проблема, як її заткнути.

– Добрий день, це квартира Тора?

– Ні...

– А чого ж ви тоді молотом весь день гепаете?

Оголошення: "Надаю моральну підтримку за матеріальну".

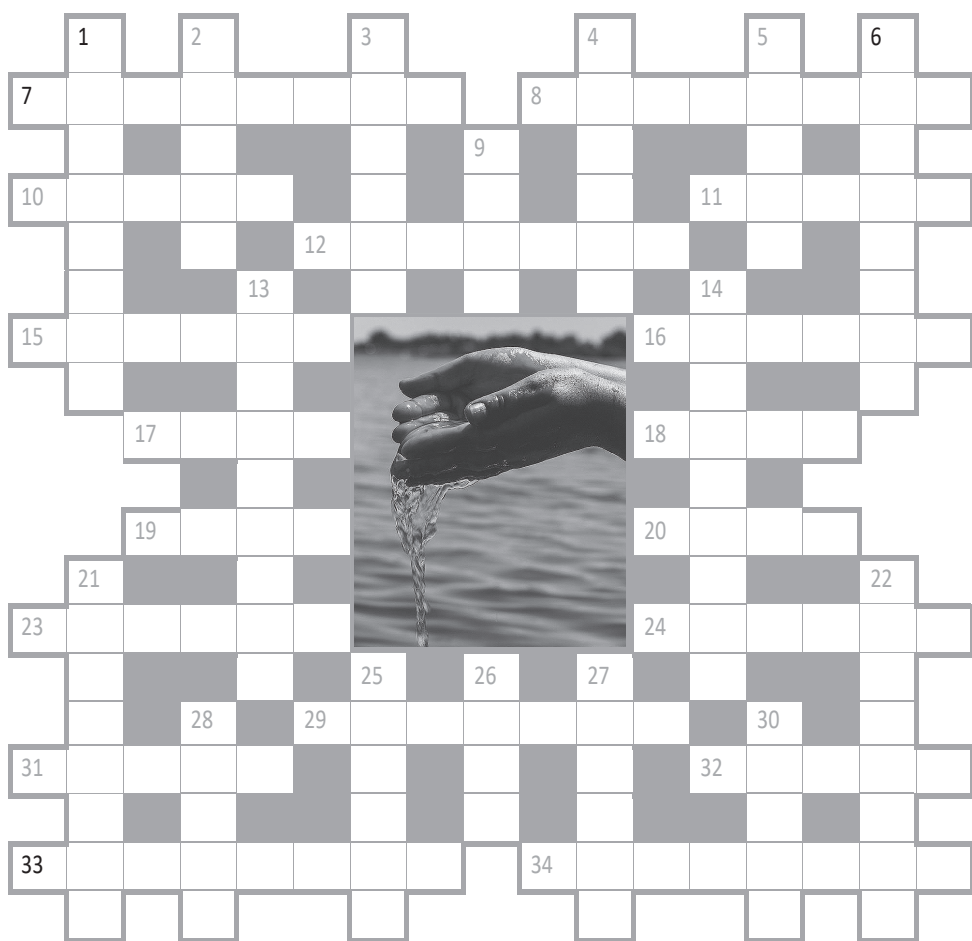
КРОСВОРД "ВОДА – ЦЕ ЖИТТЯ"

По горизонталі: 7. Одна із найвідоміших пісень

Володимира Івасюка. 8. «Гей-гей, весни ... Гей-гей – сніги вже тануть. Гей-гей, гей-гей, як мої роки, Течуть із гір стрімкі потоки» (Ю. Рибчинський). 10. «Кохання, як вода – плавке та бистре, рве, грає, пестить, затягає й топить, де пал – воно кипить, а стріне ... – і стане льодом» (Л. Українка). 11. «Ой, водо-водограй, грай для нас, грай, ... свій жвавий не зупиняй. За крашу пісню на всі голоси, що хочеш водограю попроси» В. Івасюк). 12. «Весняний день. Вологий вітер. Хмари. Гримлять ..., ламаються льоди. Граки в садах влаштовують базари. В полях – озера талої води» (М. Луків). 15. Прислів'я: «Стояча вода – ...». 16. Хімічний елемент, який міститься у питній воді з допустимою нормою до 0,2 мг/л. 17. Прислів'я: «Без води й ... не звариш». 18. Газоподібний стан води. 19. «А вже з тої криниченьки ... воду п'ють, А вже тую дівчиноньку до шлюбу ведуть» (з пісні). 20. «Губить людей не пиво, губить людей ... – та, що тече з наших кранів» (NN). 23. «Висиха душі криниця, І життя, як не було, Якщо раз, чи два на ..., Не поїду у село» (з пісні). 24. Сукупність властивостей води, які визначають ступінь придатності її для використання за призначенням. 29. «Висохла криниця в мами біля хати, Звідки пили воду, як були малі. Дивиться на небо стара сива мати, Як летять у небі журавлі» (з пісні). 31. Птах, який сповістив Ноя про закінчення Всесвітнього потопу. 32. «Розляглася ... неозора, А найкраща вода прозора. На землі калинове намисто, А найкраща вода чиста. Тут діброва шумить невмируща, А найкраща вода цілюща» (Гімн воді). 33. Прислів'я: «... не тоне, коли він на воді, він тоне тоді, коли вода в ньому». 34. Підлога, дерев'яний ащик на дні криниці.

По вертикалі: 1. Падіння водного потоку річки зі стійкого до ерозії кам'яного уступу. 2. «І був дощ на землі ... днів і ... ночей. Того самого дня до ковчегу ввійшов Ной» (1М 7. 12-13). 3. «Я воду п'ю із того джерела, В яким наснага трепетна й цілюща, З кринички, що край нашого села, Живе з віків, мов ... невмируща» (О. Соловей). 4. «Пливла, пливла з рожі ..., Та й стала крутитись, Як пізнала мати квітку, Та й стала журитись» (з пісні). 5. «Вода! У тебе немає ні смаку, ні кольору; відсутній ..., те не опишеш, тобою насолоджуються, не розуміючи, що ти така? Ти не просто необхідна для життя, ти і є життя» (А. де Сент Екзюпері). 6. «Святим він завжди звався у народі, ... той. І є на те причина – Коли хрестили у селі дитину, То брали з нього для купелі воду» (з пісні). 9. Стіни колодязя з дерев'яних колод. 13. Нехай вода іскриться, ... чисто б'є, Нехай жива криниця, Здоров'я нам дає» (М. Сингаївський). 14. «Тече вода із-за гаю,

До Всесвітнього дня води, який відзначають щорічно 22 березня

Та попід горою, Хлюпочуться ... Поміж осокою» (Т. Шевченко). 21. Фахівець, який вивчає різні процеси, що відбуваються у водоймах. 22. «Бистра вода, бистра вода, Беріженьки зносить, Молодий стрілець, молодий ... Отамана просить» (з пісні). 25. Велика пляшка, сулія. 26. Прислів'я: «Не скрізь, де є вода, є і ..., але де квакають ..., там є вода». 27. Прислів'я: «Чим ... переповнений – те з нього і летиться». 28. «Ой, у полі та криниченька, З неї вода протікає, ой, там ... сірі воли пасе, Він з криниці напуває» (з пісні). 30. Річка в Україні.

Підготував Мар'ян Слоцький

ВІДПОВІДІ
По горизонталі: 7. Водограй. 8. Сонечко. 10. Кохання. 11. Льод. 12. Водопар. 13. Гідроген. 14. Катюшка. 15. Застаї. 16. Кисень. 17. Пар. 18. Пара. 19. Орми. 20. Бурштин. 21. Катюшка. 22. Гідролог. 23. Застаї. 24. Катюшка. 25. Катюшка. 26. Катюшка. 27. Катюшка. 28. Катюшка. 29. Катюшка. 30. Катюшка. По вертикалі: 1. Камінь. 2. Ной. 3. Катюшка. 4. Катюшка. 5. Катюшка. 6. Катюшка. 9. Катюшка. 13. Катюшка. 14. Катюшка. 15. Катюшка. 16. Катюшка. 17. Катюшка. 18. Катюшка. 19. Катюшка. 21. Катюшка. 22. Катюшка. 23. Катюшка. 24. Катюшка. 25. Катюшка. 26. Катюшка. 27. Катюшка. 28. Катюшка. 29. Катюшка. 30. Катюшка.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910.

Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 638.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Голонор виплачується тільки за замовлені матеріали. • Передплатний індекс газети "Ужгород" для індивідуальних передплатників – 41807, для юридичних осіб – 01807.